

Wonen op een terp

Het nieuwste nummer van het tijdschrift Bodem viel zojuist op mijn deurmat. Het is een themanummer over bagger. Dat goedje wordt vanuit vele en soms verrassende invalshoeken beschreven. Al enige jaren verzorg ik de rubriek De Stelling in dit tijdschrift. Leden van het Stellingengenootschap verzinnen af en toe een stelling. Die luidde dit keer: 'Ander gedrag leidt tot andere baggerspecie'. Hierop reageerden vijftientig leden. De strekking varieert van 'helemaal eens' tot 'onzinnige kretologie'.

Nederland heeft een enorme achterstand bij het baggeren. De baggerspecie zal de komende jaren niet echt schoon worden. Voor nu en later geldt dus dat er veel verontreinigde bagger uit de watergangen moet worden gehaald. Daarnaast komen enorme partijen bagger vrij bij het geven van meer ruimte aan rivieren. Het verwerken van baggerspecie tot nuttige producten staat nog in de kinderschoenen. Daar mag best meer aandacht aan worden besteed. Dat geldt ook voor het nuttige hergebruik van ongereinigde specie. Ook zal er altijd bagger blijven die maar beter onder water geborgen kan worden, desnoods tijdelijk. Geleidelijk is bekend geworden dat het met de risico's van het bergen van bagger eerder mee- dan tegenvalt. Dat is ook afhankelijk van het type bagger, van de bodemopbouw en van het grondwater. Een regio- en locatiespecifieke benadering blijft daarom altijd noodzakelijk.

Ondertussen zitten we met een bijzonder probleem. Deskundigen op het technische vlak kunnen nog zulke goede argumenten hebben voor het verantwoord bergen van bagger, omwonenden geloven dit simpelweg niet. Dat is ook begrijpelijk. Bij begrippen als 'gifgrond' en 'baggerspecie klasse 4' passen bij de gewone burger geen nuances. En zeker niet als het de bedoeling is de bagger dicht bij jouw huis of favoriete natuurgebied te bergen. De enige oplossing lijkt een traject waarbij de communicatie van meet af aan perfect is geregeld. Dat is geen gemakkelijke opgave. Kies je voor een open, of juist voor een gesloten planproces? Beide benaderingen kunnen mislukken. Een standaard recept is niet voorhanden.

Het aardigste idee vind ik wel het benutten van baggerspecie voor de aanleg van terpen.

Rijkswaterstaat wil in 2005 een geschikte locatie hebben en daarna beginnen met de bouw. Ik zou heel graag op die terp willen wonen. Monsters nemen om te kijken hoe de bodemkwaliteit zich ontwikkelt, mensen ontvangen om te laten zien dat er niets misgaat, af en toe een stukje daarover schrijven en vooral... genieten van het uitzicht. Rijkswaterstaat weet mij vast wel te vinden.